

DIARI DE GRANOLLERS

SURT AL VESPRE

Redacció i Administració : Carrer Santa Elisabet, 6

Subscripció : 2'50 ptes. el mes.

Número solt: 10 cts.

Any V.

Dijous, 16 de Gener de 1930

Núm. 1.129

Llegeixi i fixis-hi!

Seguiu i resseguiu tot Granollers, i no trobareu,

Mitjes

Mitjons

Sueters

Jerseis

Pul'lovers

Camises

Camisetes

Cinturons

Moneders

Paraigues,

com a la **FORMAL** de **S. MANZANARES** CARRER DEL PORTALET, 6

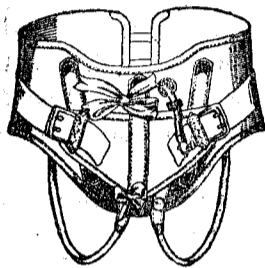
Aquesta casa també compta amb un gran assortit de **SALDOS I OCASIONS** Espardenyes a preu de Fàbrica

MERCERIA

La Formal

Portalet, 6 :: Granollers

CURE SU ESTOMAGO...!

El estómago es el órgano esencial de las peronas. Nuestro elevador sistemático evita y cura toda anomalia del aparato digestivo. Pida hoy mismo detalles a **J. M.ª TARRUELLA**

Especialidades Ortopédicas, Fernando, 24-Barcelona

SOMBREROS - GORRAS - BOINAS

LA ANTIGUA SOMBRERERIA DE LA

Ronda de la Universidad, núm. 4 (tienda) : BARCELONA

DE J. MASÓ ORIOL

Recuerda a sus distinguidos clientes y al público en general de Granollers, que ofrece al precio de **ALMACENISTA y FABRICANTE** las más recientes **NOVEDADES** de Otoño e Invierno de 1929-30

A PRECIOS SUMAMENTE RAZONABLES

Los sombreros Masó son el complemento indispensable del bien vestir de la elegancia masculina

Reserve sus compras para esta su casa : Única que puede competir en calidad y precios

Primer taller de encargos y composturas de Sombreros

Ronda Universidad, 4 (tienda) : Telef. 19893 : Barcelona

LA SOMBRERERIA DE TODOS

Magatzems Pujol

CASA GRAS

Acreditat establiment en camiseria i novetats per a senyora, aquesta es la casa que es distingeix mes per la confecció de camises i pijames a mida.

Aquesta casa des de el dia 12 ha començat a fer gran rebaixa de preus. Quan tingui d'efectuar alguna compra no deixi de visitar les seves seccions, on trobarà el que l'interessa.

AUTOS-TAXI

El mejor servicio desde 40 céntimos el kilómetro Entierros, Bautizos y Bodas

— A PRECIOS DE TAXI —

Garage Baulenas

Prim, 174 Teléfono 231

GRANOLLERS

CANONGES de Granollers

Aquest postre exquisit, es ven al

BAR EUROPA

GANGA! Por pocos días GANGA!

Por retirarse del negocio y ausentarse de Granollers

SE VENDE

todo junto o por piezas, el mueblaje y enseres con tienda de comestibles, estanterias, potes con tapa de latón, mostradores, balanzas, cortantes, medidas, molinillo y tostador de café, toldo, caldera, máquina de trinchar, etc., etc., y todo lo que queda de existencias, así como algunos esmaltes, barnices y otras drogas, a **PRECIOS DE VERDADERA GANGA**

Tambien hay una encabellada de melis, algunos tablonos del país, UNA MAQUINA FOTOGRAFICA 24 x 30 y varios muebles

Calle Corró, 219, tienda

Ja anuncieu al DIARI?

CIRURGIA URINARIA (ronyó, bufeta, prostata, etc.)

DR. YMBERT

URÓLEG

GRANOLLERS

STÀ. ESPERANÇA 12

Dijous, matí.

de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona i del Dispensari Municipal de Vies Urinàries de Barcelona

BARCELONA

GRAVINA, 8

de 2 a 4.

CONEIXENT-NOS

La idea que a l'estranger es tenia d'Espanya, no precisament la idea de la potencialitat industrial i comercial del país que aquesta ja la sabien els que tenien de saber-la, sinó de la manera d'ésser del territori i dels habitants, de la categoria monumentalitat de les ciutats, els seus elements integrants i la seva vida, en una paraula la errònia i equivocada visió de nostra terra, quedarà segurament esvaïda i millorada per la coneixença que d'aprop n'hagin fet els estrangers amb motiu de visitar l'Exposició Internacional de Barcelona i la Hispano-Americana de Sevilla.

Es d'esperar que no es donarà sovint com abans, el cas, d'imaginar a tothom d'Espanya amb trajo assimilat al de toterero i de xulo d'estar per casa, ni es veurà la figura femenina ornada amb pinta i manton de Manila. Molt ens plauria que aquí fos d'ús encara usual els vestits típics regionals i la clàssica mantellina, però encara que fós així, l'instrucció i l'educació general han fet des de molt temps de nostre solar hispànic quelcom més que un país de ventall i pandero, quelcom que viu de cara a Europa, portant, però, per bagatge, tota una monumentalitat artística i un abolengo de caballerositat com no puguin altres igualar-s'hi.

Es clar que el ciutadà barceloní, després d'haver fet l'esforç col·lectiu que representa la magna Exposició Internacional, primera després de la gran guerra, ha de passar una sèrie d'anys ajudant amb son peculí particular el desequilibri econòmic produït pels grans gastos, però és indubtable que aquest sacrifici individual portarà en plaç més o menys llarg, beneficioses conseqüències d'ordre col·lectiu i aquestes seran fruides a l'ensem per tots i cada un dels que visquin a l'hora de tals efectes, quina causa no serà altra que l'esforç titànic que s'haurà tingut de fer en l'actual moment històric.

L'Exposició de 1929 marcarà una nova era de prosperitat evolutiva, es clar, i que no serà per tots igualment aprofitada per les generacions venidores reconeixeran l'èxit tant o més que les d'avui, succeïnt amb la prosperitat futura cosa equiparable al que significà l'Exposició de 1888, en que tan injustament allavors es tractà als seus promotors, havent-los el temps fet justícia i creat l'ambient que els regatexaren els seus contemporanis.

Parlàvem fa pocs dies amb un culte industrial xilè, fill de pare espanyol que ens confessà la seva sorpresa a l'haver visitat Espanya i les Exposicions de Sevilla i Barcelona, ell que havia viatjat per Europa per assumptes d'estudi i negoci no sentí fins ara l'atracció de la pàtria del seu pare i fins ara que l'ha coneguda bé, no podia imaginar-se-la tal com era, quedant-ne encantat i admirat de la seva riquesa artística i potencialitat científica i industrial incomparable. Ens va elogiar tot el de nostra terra i parlà amb carinyo i respecte de totes nostres costums i tradicions que ell molt poc n'havia sentit a parlar i encara en dubtava.

Coneixent-nos lograrem que s'ens aprecii en tot el que som i valem, i si el concepte en que s'ens tingui ha d'ésser millorat, no podem menys que beneïr als que han portat a cap l'Exposició de 1929, que haurà fet el miracle de que s'ens conegui tal com som i s'ens respecti com mereixem.

R.

Barcelona, 15 Gener 1930.

Fem una mica d'història del Monjuich

Abans de cloure definitivament la nostra enquesta amb el resum de les opinions emeses per les personalitats que hem visitat, és oportú que fem un petit repós i que ens aturem per fer a grans passos, pe-

riodísticament, una mica d'història del Castell de Monjuich.

Aquesta mica d'història faltava a la nostra enquesta.

A un costat del Monjuich hi havia un cementiri hebraic en plena activitat, des del moment que l'any 1090 es parla de «veteris judeorum sepulturas». A l'any 1040 hi fa referència una làpida sepulcral de Samuel, fill de Rabí Hilat.

A mitja muntanya hi havia una església sota l'advocació de Sant Julià. Al cim hi havia un antic far que, per guarda de la mar, s'hi construí l'any 812. A la part baixa de la muntanya les fonts «Ourada» i «Ocu» o «Cova» donaven nom, l'any 813, a les terres del voltant. Per la banda de la mar hi havia una capella dedicada a Sant Fruitós, ja abans de 1031. A mitja muntanya, de cara a la mar, hi havia el cementiri dels jueus, el qual en 815 ocupà bona part de la muntanya.

Tot l'altre perímetre de la vasta muntanya marina es deia «La Serra».

L'origen del «farel» o «guarda marina del castell de Monjuich», és antiquíssim. El guaita, en 1401, havia de denunciar «de die ab senyals de vela e de nit ab senyals de foc, totes fustes de rems que veessen». Els consellers explicaren a Carles I, en 1535, aquests senyals del Monjuich, que cridaven molt l'atenció dels forasters.

De la torre de senyals eren els consellers els que tenien cura de nomenar el guarda. Hi devia haver hagut alguna irregularitat perquè, en 1437, en possessionar-se de la guarda un tal Pinós, se li féu jurar «que ell, per rahó de la dita provisió, no ha donada alguna peccunia o servei, e que ell mateix, personalment, servirà lo dit offici». Es veu que per nomenar un guarda del Monjuich, els consellers cobraven alguna gratificació i que molts guardes fruïen del sou i vivien dintre els murs de Barcelona, sense habitar l'aspra solitud del cim.

Habitar el cim era, evidentment, una cosa desagradable. Molt sovint el llamp feia malbé la torre i matava el guarda. Els consellers reconstruïen la torre de senyals i hi posaven un guarda nou. Davant de tantes víctimes, ja que gairebé cada hivern hi moria un guarda, la ciutat féu construir una caseta baixa al costat de la torre, perquè el guarda s'hi pogués tancar tot seguit que els núvols amenassin tempesta.

En 1649 el general francès Marchin va ampliar les defenses primitives del fort. Així va començar el primer castell que es deia «El Vell». En 1694 s'eixamplaren les obres de defensa. En 1697, diu Grimola en el seu mapa: «Castillo nuevo empezado. Las líneas de puntos demuestran lo que está fabricado de nuevo de cal i canto. Las otras líneas, firmes y de comunicación, son trincheras de piedra seca hechas por la misma guarnición.»

El primitiu castell va quedar com a reducte interior de la nova fortalesa, que tenia tres baluards mirant a terra que eren «Santa Isabel», «Velasco» i «Llengua de serp», i una ratlla de dents de serra, amb marlets alts, per la banda de la mar. El seu conjunt devia tenir, aproximadament, uns 580 metres. Va ésser ampliat després de l'ocupació francesa de l'any 1698.

La ciutat havia perdut la propietat del castell en 1652.

Feia molts anys que es posava en comunicació el castell de Monjuich amb Barcelona, amb una carretera feta l'any 1607. En 1640, amb motiu de la guerra contra Castella, es pensà a fortificar aquesta carretera. S'hi erigí un castell provisional o fortí, sols amb trenta dies, amb fang i pedra.

J. M. V.

De «El Matí».

DIVERSES

La més important col·lecció de monedes que existeix al món — llegim en una revista estrangera — és la que hi ha exposada a la Banca Nacional Americana.

Aquesta col·lecció, evaluada abans de la guerra en cinquanta milions de dòlars, val avui 250.000 milions.

El seu propietari ha pogut col·leccionar, amb admirable paciència, almenys quaranta mil monedes, que representen la història del món.

Les monedes més antigues són petites, — fixes o dans — de terra cuita, de Babilònia, que servien a les estipulacions comercials de fa cinc mil anys.

Ultra les primeres monedes encunyades en metall i posades en circulació set segles abans de l'era cristiana i dels bitllets xinesos de l'any 1300, la col·lecció conté exemplars monetaris de tots els països fins l'any 1929.

El numismàtic ha recollit, en monedes i bitllets contemporanis, tot el que serveix en tots els països a la regulació del canvi. I poden veure's les «teck» de Sibèria; creus de ferro, de les tribus de Bahiba, a l'Àfrica; fulles de tabac que circulen en algunes illes de l'Oceà Índic, cristalls de colors; trossos d'ampolla i pells; trossos de catifa, etc.

L'objecte més gran és un tros de rem, de deu quilograms, que representa, en una tribu de l'Àfrica del Sud, l'equivalent de deu dòlars.

L'esmentada col·lecció de monedes és molt curiosa, important i de gran valor.

—Després d'aquesta extraordinària col·lecció de monedes — ens diu un comentarista — i per a un espanyol, deu seguir, en importància i valor, una bona col·lecció de lliures esterlines.

**

En la secció telegràfica d'un diari local, llegim que a la Casa Ajuntament de Villamayor de los Montes van entrar lladres, s'emportaren la caixa dels cabals del municipi, s'apoderaren de 5.857 pesetes i deixaren la caixa abandonada i destrossada en un paller veí.

La caixa municipal va resultar, com és després de la notícia, molt perjudicada.

INFORMACIO GENERAL

NOTICIES

La Germandat de carreters celebra demà, divendres la festa del seu patró, cantant-se en la parroquial església de Sant Esteve la "Missa del Sagrament", de Ribera, per la Capella de Pompeia, de la capital, amb acompanyament d'orquestra, essent encarregat del sermó el reverent P. Anton Junyent, del S. C. de M.

A les dotze, solemne benedicció de caballeries en la plaça de la Constitució.

A la tarda, concert, i a la nit, ball a la societat "Amics de la Unió" quals actes seran amenitzats per la banda del batalló d'Estella, que dirigeix el mestre Palanca.

El millor en TORRONS
Especials Crema Cunillera
CONFITERIA CUNILLERA
TELEFON 52

Ahir va reunir-se el Ple de l'Ajuntament amb assistència del delegat del Comandant militar, don Anton Martínez Marin, per a la formació de l'allistament de la lleva d'enguany, que l'integren 130 moços.

Autos-taxi

El mejor servicio desde
40 céntimos kilómetro

La casa más antigua y acreditada
MARIANO PUIG
Plaza Angel Guimerá, 8 Teléfono 96

En la reunió celebrada ahir per la Comissió Municipal Permanent, va acordar-se l'adjudicació definitiva de les obres de la clavaguera tubular al carrer d'en Tarafa.

Així mateix s'acordà quedi establerta l'ordenança per a el cobrament d'arbitris sobre consum de carns d'acord amb el que disposa la corresponent tarifa, en la part que es refereix a carns fresques i "menuderies".

L'esposa del nostre particular amic en Pere Vegué, director del Col·legi Municipal de Segona Ensenyança, ha deslliurat una formosa noia.

Rebin els venturosos pares la més coral enhorabona.

Sirvienta, se ofrece para toda clase de trabajos domésticos. Razón, Calle Corró, 58, tienda.

La recaudació per arbitris municipals, en el mercat d'avui, ha estat de 1254'65 pessetes.

L'arquitecte municipal, Sr. Raspall, s'haurà reunit aquesta tarda amb els mestres de les escoles nacionals, als quals presentarà els planols de les noves escoles graduades, que es construiran en uns terrenys propers a la Plaça de Mn. Cinto Verdaguier.

PARETS DEL VALLÉS CASANOVAS

Compra-venta de fincas en la comarca (Matriculado)

Venta de solares sin gravamen, al pié de la estación, en condiciones inmejorables, espléndidas calles, paseos y plaza.

Si quiere Vd. vender o comprar finca casa o pieza de tierra, escriba o visitenos.

CASANOVAS. - Carretera, cerca la estación, esquina a la calle de Alfonso XIII.—PARETS

Avui es reuneix la Junta Directiva del Casino, per a aprovació de comptes i senyalar data per a la celebració de la Junta General ordinària.

CLINICA MT. ASUERO
Electro - Quiropráctica. Toda enfermedad y dolor. Puerta Angel, 36, Barcelona, de 9 a 12. Festivos de 9 a 13.

Mercat del dia 16 de Gener

Els preus cotitzats son:

Gallines	de 16 ptes. a 22 parell
Pollastres	de 12 » a 16 »
Conills	de 5 » a 6 un
Ous	de 3 » 3'50 dotzena
Mongetes	a 75'00 » 70 litres
Sigrons	a 55 » »
Cibada	a 20'00 » » »
Fabes	a 22'00 » » »
Datates	a 21 ptes. els 100 Kgs.

DARRERA HORA

BARCELONA

PENINSULA

A les 5'50

EL RETORN DE D. ALFONS I DE PRIMO DE RIVERA

Madrid.—Demà, a les 10, són esperats, procedents de Barcelona, D. Alfons i el Cap del Govern.

AVIÓ AMB AVERIES

Jerez.—Ha aterrat amb averies un avió de la linea postal Latecoére.

Afortunadament no hi han hagut desgràcies personals.

NOTICIES DEL MARROC

Madrid.—Diuen de Tetuan, que s'han organitzat diverses festes mores, a la capital i a altres poblacions.

EL COMERÇ EXTERIOR D'ESPANYA

Madrid.—"La Nación" d'anit publica un article de don Miquel Primo de Rivera, fill del cap del Govern, sobre l'organització del comerç exterior d'Espanya.

En ell diu que es lamentable que els productes espanyols apareixin en països estrangers amb etiquetes diferents a les seves mateixes. L'ideal fora evitar les falsificacions en absolut, i per a això proposa la constitució d'una Societat central, proveïda d'un capital de deu a dotze milions de pessetes, que tingués sucursals en els principals mercats de nostres productes, sucursals que donarien unitat i fermesa al mercat espanyol.

"La Nación" ofereix contribuir a que la idea aconsegueixi la realitat, doncs la seva pràctica ha de beneficiar a tots.

ESTRANGER

EL VATICÀ I EL FEIX

Roma.—Continua la tivantor amb el Vaticà en motiu de l'encíclica del Sant Pare.

Es diu si els feixistes publicaran un document contestant al de Sa Santedat.

LA CONFERENCIA DE LA HAIA

La Haia.—La conferència celebrada en aquesta capital, ha estat un èxit per la delegació francesa.

FRED A ANGLATERRA

Londres.—Fa un fred molt viu a tot el país.

LA PROSPERITAT DEL CANADA

Nova York.—Segons notícies del Canadà, s'han publicat estadístiques del moviment de viatgers y turistes. De dia en dia és nota major afluència de visitants que aprofiten les tarifes diferencials dels preus del Canadà, inferiors als que regeixen als Estats Units. Entre els visitants hi ha molts americans. Segons la referida informació, el moviment de turistes ha estat tan important en 1929 que ha produït sis milions de dòlars.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

Gràfics Joseph: Telèfon 101

Parts i malalties de la Dona : Diatèrmia

M. Garriga Roca

Carrer d'en Prim, 14

DIES DE VISITA:
Dimecres, de 6 a 8 de la tarda
Dijous, de 9 a 11 del matí
Diumenges, de 9 a 11 del matí

Professor Ajudant de la Facultat de Medicina de Barcelona
Metge per oposició de la
Secció d'Obstretícia i de Ginecologia de l'Hospital Clinic

Granollers

No olvidéis que todos necesitáis el

A. 1 - Desinfecta : Previene :: Cura

"PARLOPHON" ORTOFÓNIC

Es l'aparell portàtil més perfecte. El que s'imposa per sa modelació amb la música. El més elegant i econòmic. Demostracions i venda a la

FOTOGRAFIA BOSCH : Sant Roc, 2
Stok de plaques. Venda de màquines "Kodak" i accessoris per a fotografia.

FIGURINS

A vosté Senyora i Senyoreta l'interessa anar a la moda si vol satisfer els seus desitjos, compri els *Figurins* a càrrec Carbó, Sant Roc, 15. Granollers, que en trobarà per tots els gustos i preus.

GRAN FABRICA DE GASEUSES I SIFONS

Clotet

Aquesta és una de les poques cases de Catalunya, que en tot temps de l'any elabora quasi diàriament les seves tan acreditades i famoses Gaseoses

Plaça d'Angel Guimerà, 20
Telèfon 74
GRANOLLERS

Compradors d'automòbils

No compreu sense visitar el

Garatge ROCA

Disposa de cotxes d'ocasió, oberts i tancats, per tots els gustos, a preus baratíssims

Plaça del Bestiar : Granollers

ANTIGA «CASA PEDRO» CAMIO

per a tota mena de Transports
Autos de lloguer
des de 40 cts. el quilòmetre
Enterros Batejos i Bodes a
— — **PREUS DE TAXI** — —
Servei permanent : Garatge obert tota la nit
Pi i Margall, 38 GRANOLLERS Telf. 259

Vins Armengol

DROGUERIA MARIMÓN

FULLA PARIS

LA PREFERIDA DE TOT HOM

ANTON VILLA

PINTURA I DECORACIÓ
PAPERS DE FANTASIA

ANSELM CLAVE, 27 GRANOLLERS

E Doctor J. Grau Puig

METGE CIRURGIA

substitut del doctor Coma Roca; a fi de millorar els seus serveis y per a major comoditat de la seva distingida clientela, ha traslladat el seu Consultori del Carrer de Clavé al de PRIM, 36 (Casa Ganduxé). Hores de visita: Matí: de 12 a 2. Tarda: de 7 a 9

MAGATZEMS PUJOL Casa Gras

Acreditat establiment de CAMISERIA
NOVETATS PER A SENYORA
C/avé 35 GRANOLLERS

Consultori

er al tractament homeopàtic de totes les enfermetats agudes i cròniques
A CARRER DE

D. Miquel Balari

(Metge homeopata de Barcelona)

Visita a Granollers tots els dijous
PLAÇA CONSTITUCIÓ, 26
(al costat de la Sastreteria Sitjes)
DE LES NOU A LES ONZE

Nòia de servei de 12 a 17 anys, es necessita en casa particular. Raó: Impremta del Diari.

GRAFICS JOSEPH : Telefon 101

≡ POMPAS FUNEBRES ≡

LA VICTORIA - S. A.

Calle Barcelona, 30 GRANOLLERS Teléfono núm. 267

Se encarga esta Empresa de toda clase de servicios funerarios, ajustándose a las disposiciones reguladas por la Ley de Sanidad :: Autos coches-fúnebre "Hispano" para traslados de restos mortales

Esta Empresa garantiza al público que todos los servicios que se le encarguen serán realizados a precios más reducidos que los de cualquiera otra funeraria.

Prontitud y esmero

Servicio permanente

GUANO VALLESA

ADOBS QUIMICS (Primeres matèries)

Superfosfats minerals i orgànics : Sulfat amoníac : Nitrat de sosa : Sals potases, &

Lluís Serra i Guardia

Ricoma, 78-81 GRANOLLERS Telèfon 145

Sucursal: Les Franqueses

Taller de Fusteria

JOSEP JONCHI

Rep. 8 GRANOLLERS

Pintura Restorin Titan

La millor pintura domèstica. De venda en les principals Drogueries

Sabons

BARANGÉ

TELÈFON 37

Barcelona : Girona : Granollers